

25 מאי 2005

MAB כללי 50

ועדת MAB

1. כללי

- בהמשך לדיון שהתקיים בוועדת MAB (5.11.04) להלן הצעה להמשך עבודת ועדת MAB.
- א. תכנית MAB הבינ"ל נוסדה ב-1971 ע"י אונסקו. ועדת MAB הישראלית קיימת מזה 30 שנה במסגרת, הוועד הישראלי לאונסקו, ומזה כ-20 שנה במשרד המדע.
- ב. לאורך השנים היו מיוצגים, בוועדה, בעיקר מדענים והיא רוכזה ע"י מדענית ראש תחום מחקרי חקלאות במשרד המדע.
- ג. במהלך שנים אלו, משרד המדע לא תמך כספית או תקציבית בפעילות הוועדה שהתמקדה בפיתוח שמורה ביוספרית אחת בישראל – הכרמל. הוועדה העניקה חסות לרשות הטבע והגנים להכנת הגן הלאומי בכרמל כשמורה ביוספרית (1997).
- בסיוע גרמניה הוועדה ניסתה ליזום שתוף פעולה בין ירדן, ישראל, ומצרים בנושא שמורה ביוספרית במפרץ עקבה / אילת.
- ד. השתתפות ישראלית במפגשי המועצה הבינ"ל של MAB היתה ספורדית.
- ה. לפני כ-4 שנים התמנתה פרופ' תמר דיין ליו"ר הוועדה והמליצה על איוש הוועדה ע"י מדענים (אוניברסיטת ת"א, ירושלים בן גוריון) מחנכים (קמפוס טבע) רשויות (רשות הטבע והגנים) ארגונים ציבוריים (חה"ט).
- ו. מפאת מחסור במשאבים התייחסה הוועדה, ב-4 שנים האחרונות, בעיקר לצרכים נקודתיים (ימי עיון, השתתפות במועצה הבינ"ל, הפקת פרסומים, לווי בדיקת נראות של מרחבים ביוספרים).

2. רקע

- א. תפקידי הוועדה הוגדרו עפ"י קצב התקדמות עבודתה. ההתייחסות לתכנית הדו-שנתית של MAB ממטה אונסקו הייתה שולית ביותר.

- ב. התכנית הבינ"ל של MAB עברה שינויים ב-33 השנים האחרונות; מהתמקדות בהשפעות אקולוגיות, אנושיות על מערכות טבע ונופי תרבות ל-שמירה על מגוון ביולוגי, ופיתוח בר-קיימא וסביבה ולאורך הזמן גם ניטור ופיתוח שמורות ביוספריות (440 ב-97 מדינות) עם מעורבות קהילתית.
- ג. תכנית MAB אינה מבוססת על אמנה בינ"ל אלא היא מסתמכת על אמנות המגוון הביולוגי (CBD) "רמאסר – אזורים לחים "שמאפשרות" ומנחות את פעילות MAB בנוסף להצהרות בינ"ל (יוהנסבורג, סביליה – 5)
- ד. כיום, תכנית החומש של אונסקו קוראת לשיתוף פעולה אזורי (אשכולות). ולחידוש מרכיבים מחקריים וחינוכיים.
- ה. תקציב אונסקו לתכנית MAB כ-3 מיליון דולר לא כולל כחצי מליון דולר ממקורות חוץ תקציביים. 50% מהתקציב מיועד לביצוע ברמה אזורית, עבור מדינות מתפתחות.

3. שאלות לדיון

ⓧ לאן פני הוועדה?

ⓧ מהם התחומים העיקריים שהוועדה תעסוק בהם?

ⓧ האם ניתן לבנות תכנית עבודה של תכנית MAB הישראלית?

א. סדר היום של הוועדה?

ⓧ האם על הוועדה להגיש חו"ד על נושאים עקרוניים שעל סדר היום הציבורי בנושאים אקולוגיים?

ב. הרכב הוועדה

ⓧ האם הוועדה צריכה להוות פלטפורמה מקצועית רחבה ומזמנת?

ⓧ מהו הרכב הוועדה הרצוי?

ג. עגון ארגוני של הוועדה

ⓧ מהי משמעות מעורבות של העיגון הארגוני במשרד ממשלתי לעבודת הוועדה? מינהלית, ארגונית ותקציבית?

ד. מעקב דווח וניטור

ⓧ האם לוועדה כלים ומשאבים לפיתוח מערכת דווח וניטור?

ה. מחקר / הערכה

☐ האם על הוועדה ליזום ולעודד מחקרים בעלי השלכה לפיתוח בר-קיימא?

☐ מהם המקורות המימון?

ו. שתוף פעולה בינ"ל / אזורי

☐ מהו אופי שת"פ הבינ"ל, האזורי הנדרש?

ז. פרסומים / הפצה

☐ האם הוועדה תפיק פרסומים ואיזה?

ח. יחסי ציבור

☐ האם לוועדה תפקיד בקידום יחסי ציבור?

ט. מעורבות הגופים החברים בוועדה

☐ עד כמה מעוניינים הגופים החברים בה להגדיר את תרומתם ליישום הפעילות?

י. תכנית עבודה

כדי לפעול דרוש לוועדה תקציב לצורך-

☐ ריכוז הוועדה

☐ מימון מחקרים / פרסומים

☐ פיתוח תכניות ממשק וניהול למרחבים ביוספריים

☐ הכנת מועמדות של מרחבים ביוספריים

☐ ייזום תהליכי מעורבות ציבורית

☐ הכנת תכנית עבודה חמש-שנתית עפ"י קווים מנחים של אונסקו